

***De Rekenkamercommissie
Papendrecht:
JAARPLANNING 2009 en
2010***

DE REKENKAMERCOMMISSIE PAPENDRECHT: wie en wat ?

De Rekenkamercommissie Papendrecht is formeel ingesteld door de gemeenteraad van Papendrecht op 30 september 2005. Deze commissie bestaat uit een extern voorzitter, twee externe leden en twee leden van de gemeenteraad. De commissie wordt bijgestaan door de secretaris, te weten de raadsgriffier van de gemeenteraad. De samenstelling is aldus:

Voorzitter:

Dhr. Drs. R.J.A. Clayden (benoemd per 01-06-2005 en daarna herbenoemd voor de periode tot 01-01-2012).

Externe Leden:

Mw. Drs. K. Meijer (benoemd per 01-06-2005 en daarna herbenoemd voor de periode tot 01-01-2012).

Mw. T. Groenendijk - de Vos MA (benoemd per 01-07-2008 voor de periode tot 01-01-2012; opvolgster van de per 01-07-2008 vertrokken mw. Drs. J. Breedveld).

Leden vanuit de gemeenteraad:

Dhr. R. Groene (benoemd per 24-01-2008 als opvolger van de per gelijke datum vertrokken heer H.A. Nieuwstraten; benoemd tot het einde van de zittingsperiode van de huidige gemeenteraad, voorjaar 2010).

Dhr. Th. Wolters (benoemd per 25-09-2008 als opvolger van de per gelijke datum vertrokken Drs. M.C. Hoogland RA; benoemd tot het einde van de zittingsperiode van de huidige gemeenteraad, voorjaar 2010).

Secretaris:

Dhr. Mr. A.P.M.A.F. Bergmans (tevens griffier van de gemeenteraad en benoemd per 01-09-2005 voor onbepaalde tijd).

De rekenkamercommissie is een onafhankelijke onderzoekscommissie die zich ten doel stelt om een bijdrage te leveren aan het goed functioneren van de gemeente door inzicht te verschaffen in dat functioneren en door daar waar mogelijk aanbevelingen tot verbetering te doen. Dat alles doet de rekenkamercommissie door haar taak uit te oefenen, namelijk door het (laten) verrichten van onafhankelijk onderzoek naar (zoals dat ook in de gemeentewet staat) de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Daarbij kijkt de rekenkamercommissie niet alleen naar de realisatie van beleid, maar ook naar de financiën en naar het functioneren van de gemeentelijke organisatie.

De regels op basis waarvan de commissie actief is zijn vervat in de Verordening op de Rekenkamercommissie van de gemeente Papendrecht, het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Rekenkamercommissie, en in de zogeheten Missie en Werkwijze van de Rekenkamercommissie.

Jaarplan

In een jaarplan laat de rekenkamercommissie telkens weten welke onderwerpen zij in het betreffende jaar gaat (laten) onderzoeken: het onderhavige plan omvat voor het eerst een overzicht van de ingeplande onderzoeksactiviteiten en mogelijke onderzoeksonderwerpen waar het betreft twee kalenderjaren, de jaren 2009 en 2010. Dit houdt verband met de doorlooptijd van onderzoeken en de in acht te nemen zorgvuldigheid bij de procedures die tot opdrachtverstrekking aan derden tot het uitvoeren van onderzoek leiden.

DE REKENKAMERCOMMISSIE PAPENDRECHT IN 2009 en 2010: welke onderzoeken?

ALGEMEEN: INTRODUCTIE

Zoals aangeduid oefent de rekenkamercommissie haar taak uit door het (laten) verrichten van onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur, waarbij de rekenkamercommissie dus niet

alleen kijkt naar de realisatie van beleid, maar ook naar de financiën en naar het functioneren van de gemeentelijke organisatie. Dat alles zal dus meespelen bij de keuze voor een onderwerp waarbij de rekenkamercommissie zich wat de nabije toekomst betreft met meer nadruk wil laten leiden door (met dit alles verband houdende) criteria als: effectiviteit van beleid, doelmatigheid en het perspectief van de burger (noem het de externe werking van onderzoeksresultaten). Daarbij zal in de planperiode actief worden bezien of het mogelijk is om aansluiting te zoeken bij onderzoeken van derden (bijvoorbeeld in de vorm van een zogeheten Doe Mee – onderzoek), gezien de mogelijke leereffecten, de mogelijke financiële voordelen en het feit dat dit vrij snel vergelijkingsgegevens met andere gemeenten kan opleveren. Ten tijde van de vervaardiging van het onderhavige plan kan nog geen indicatie van de onderzoeksrichting voor een dergelijk onderzoek worden gegeven. Aansluiting is mede afhankelijk van de bruikbaarheid en actualiteiten binnen Papendrecht. Bij het kiezen van een onderzoeksonderwerp houdt de rekenkamercommissie overigens en uiteraard ook rekening met trends en ontwikkelingen in haar vakgebied, die haar bereiken bijvoorbeeld via professionele en informele contacten met andere onderzoekers en rekenkamers dan wel rekenkamercommissies en door het volgen van seminars en studiedagen.

A. ONDERZOEKSONDERWERPEN 2009

Lopend onderzoek in 2009

Op het moment van het vervaardigen van de onderhavige planning, is de rekenkamercommissie bezig met de afronding en vervolmaking van het onderzoeksrapport naar, kort gezegd, de openbare ruimte in Papendrecht, meer specifiek naar het beleid, de uitvoering en financiële verantwoording van wegen en riolering binnen de gemeente. De procedure voor het aanvragen van offertes werd in het najaar van 2008 gestart en de definitieve opdracht werd in december 2008 verstrekt. De daadwerkelijke start van dit (overigens omvangrijke) onderzoek vond plaats in januari 2009. De verwachting is thans dat het betreffende eindrapport medio 2009 aan de gemeenteraad kan worden aangeboden.

Nieuw onderzoeksonderwerp in 2009

Parallel met de feitelijke start van het hierboven vermelde onderzoek naar het onderhoud van de openbare ruimte, werd in januari 2009 gestart met de procedure om te komen tot onderzoeksonderwerpen voor het onderhavige onderzoeksplan.

Dat betekende dat de rekenkamercommissie zich toen, met inachtneming van haar eigen Reglement van Orde, per publieke oproep in het Papendrechts Nieuwsblad (in de rubriek Nieuws uit de raad) richtte tot de inwoners en instellingen met het verzoek om onderwerpen voor verder nog uit te voeren onderzoeken in 2009 aan te dragen. Eenzelfde oproep werd per mail gericht aan de gemeenteraad en het college.

Van de zijde van de burgers en instellingen kwamen, samengevat, de volgende reacties binnen :

1. Onderzoek de onderhoudstoestand van wegen en rioleringen.
2. Onderzoek de tijdige afhandeling van tot de gemeente gerichte correspondentie (brieven en bezwaarschriften).
3. Onderzoek het handhavingsbeleid op voorschriften tot het plaatsen van (hoge) bouwwerken.
4. Onderzoek de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor Papendrecht van het functioneren van de Sociale Dienst Drechtsteden.
5. Onderzoek de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor Papendrecht van een hondenpoepbeleid (in relatie tot de recreatieve functie van de openbare ruimte).
6. Onderzoek de daadwerkelijke doelmatigheid en doeltreffendheid voor Papendrecht van het besluit om het ophalen van het huisvuil in Papendrecht uit te besteden aan Netwerk NV.

Van de zijde van de gemeenteraad kwamen de volgende reacties binnen (van de zijde van het college werden geen suggesties ontvangen):

7. Onderzoek de financiële ontwikkelingen voor Papendrecht in relatie tot te maken keuzes voor de toekomst.
8. Onderzoek de eigen bestuurskracht van Papendrecht (in relatie tot het thema: samenwerking met anderen).
9. Onderzoek de kwaliteit van de infrastructuur in Papendrecht mede bezien in relatie tot de verkeersveiligheid.

De rekenkamercommissie bedankt alle indieners voor de aangeleverde onderwerpen. Zij plaatst hierbij de volgende opmerkingen:

- Voorstellen 1 en 9 komen (deels) aan bod in het huidige onderzoek naar de openbare ruimte. De rekenkamercommissie rouleert de onderwerpen zodat niet steeds dezelfde organisatieonderdelen met onderzoek worden belast;
- Voorstel 5 vinden wij meer thuis horen bij het college (de ambtelijke organisatie). We zullen daarom het verzoek via het college laten doorgeleiden naar het ambtelijk apparaat ter beantwoording;
- Voorstellen 7 en 8 acht de rekenkamercommissie in potentie politiek gevoelige onderwerpen die bovendien moeilijk onderzoekbaar zijn. Daarom zullen deze onderwerpen niet in onderzoek worden genomen;
- De overige voorstellen worden opgenomen in de lijst van onderwerpen waaraan ook de rekenkamercommissie haar onderwerpen toevoegt alsmede in de lijst met de onderzoeksonderwerpen die in eerste jaren werden aangedragen, de zogenaamde groslijst.

Het valt de rekenkamercommissie bij dit alles overigens op dat een aantal voorstellen is te rangschikken binnen het thema: Samenwerking en relaties met anderen en de eigen omgeving (denk aan samenwerkingsverbanden met derden, intercollegiale relaties met andere besturen en bestuurders en uiteraard de inwoners, de eigen burgers).

Aan de hand van de criteria die de rekenkamercommissie hanteert (de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur, de realisatie van beleid, de financiën, het functioneren van de gemeentelijke organisatie, de effectiviteit van beleid, het perspectief van de burger en de externe werking van onderzoeksresultaten), komt zij thans tot de hieronder gehanteerde volgorde van onderzoeksonderwerpen:

1. Communicatiebeleid en burgerparticipatie bij de gemeente Papendrecht;
2. De meerwaarde van de samenwerking binnen de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) bij de dienstverlening op het gebied van werk, inkomen en zorg (samenhangend met voorstel 4);
3. De meerwaarde van het onderbrengen van het inzamelen van het huishoudelijk afval en het grootschalig machinaal vegen bij Netwerk NV (samenhangend met voorstel 6)
4. Kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening (waaronder de termijnen van afhandeling van tot de gemeente gerichte correspondentie);
5. Veiligheid (sociaal en fysiek dus ook verkeersveiligheid) en handhaving; effectiviteit van het beleid op deze gebieden;
6. Systematiek van kostenbeheersing binnen de gemeente Papendrecht;
7. Stand van zaken van het beleid rond vorming en instandhouding van reserves en voorzieningen;
8. De meerwaarde van de samenwerking binnen Drechtwerk bij de dienstverlening op het

- gebied van de sociale werkvoorziening;
9. Evaluatie bestemmingsplanproblematiek (samenvoeging en actualisatie van).

De onderwerpen 1, 2, 3 en 8 schaarde de rekenkamercommissie onder het thema 'samenwerking en relaties met derden', waarbij wordt geconstateerd dat deze met nadruk betrekking hebben op de samenwerking van de gemeente Papendrecht met anderen in de eigen (Drechtstedelijke) regio. Dat laatste zal dan ook de hoogste prioriteit hebben bij de keuze voor een onderzoeksonderwerp na onderwerp 1, het communicatiebeleid en de burgerparticipatie bij de gemeente Papendrecht (zie verder hierna).

B. INVULLING TAKENPAKKET 2009

De Rekenkamercommissie beschikt in 2009 (afgerond en geïndexeerd vanaf het eerste onderzoeksjaar) over € 42.000,-- voor het doen van onderzoeken en € 22.000,-- voor administratie e.d. (doorberekening van kostenplaatsen, kosten vergaderingen, en uren van ambtelijke inzet).

Volledigheidshalve zij hier nog vermeld dat de rekenkamercommissie met het oog op de beschikbare capaciteit en middelen, slechts een gedeelte van de aangedragen ideeën voor onderzoek kan invullen. Daarnaast is de rekenkamercommissie, zoals gezegd, een onafhankelijke onderzoekscommissie en bepaalt zij dus uiteindelijk zelf en naar eigen inzicht de keuze van de onderzoeken en de definitieve formulering van de daarbij behorende en te verstrekken opdrachten.

Twee onderzoeken in 2009: onderhoud openbare ruimte en communicatie.

Al met al stelt de rekenkamercommissie zich ten doel om in 2009 twee onderzoeksopdrachten uit te (laten) voeren: allereerst de afronding van het thans lopende onderzoek naar het onderhoud van de openbare ruimte (zie hierboven) en daarnaast wil de rekenkamercommissie een onderzoek laten doen naar, kort gezegd, het communicatiebeleid van de gemeente Papendrecht. Daarnaast houdt de rekenkamercommissie uitdrukkelijk de mogelijkheid open om in 2009 ook nog aan te haken bij en mee te doen met onderzoek van anderen, alsook om eventueel zelf nog een ander onderzoeksonderwerp op te pakken in de vorm van een zogeheten quick-scan.

Onderzoek naar het communicatiebeleid van de gemeente Papendrecht

Naar de mening van de rekenkamercommissie verdient het onderwerp communicatie permanente aandacht en ontwikkeling: het is maatschappelijk relevant (denk aan de steeds verder gaande ontwikkelingen op ICT-gebied) en het zal dat blijven, het raakt onze burger en het zal onze burger blijven raken, er worden behoorlijke bedragen aan uitgegeven en de verwachting is gewettigd dat dit nog wel zo zal blijven. Kortom: voldoende redenen om het onderwerp communicatie bij de horens te vatten.

De opdracht tot het onderzoek van het communicatiebeleid

Inleiding

De lokale overheid, de gemeente functioneert in het belang van haar inwoners, niet omgekeerd. Dat vraagt om een open en transparante stijl van besturen en communiceren door het college en de raad. Dat vraagt ook om een passend bestuurskrachtig optreden en daarmee om een optreden dat geschiedt vanuit een externe focus, vanuit een externe oriëntatie gericht op wat leeft in de samenleving buiten het gemeentehuis. De gemeente zal dus moeten weten wat er leeft, om inbreng moeten vragen, om vervolgens zichtbaar te maken wat met die inbreng is gebeurd. Daarbij hoort dat het bestuur (het college) en de gemeenteraad (in zijn positie als volksvertegenwoordiger) ieder een passende rol en positie innemen.

Opdracht

De rekenkamercommissie denkt in essentie aan de volgende omschrijving:

“ Breng in beeld in hoeverre de gemeente Papendrecht in staat is tot het hanteren van transparante beleidsprocessen en een daarbij passend communicatiebeleid, alsook in hoeverre dat past bij een optreden dat erop gericht is om met het gezicht naar de samenleving te functioneren en effectief te communiceren. Besteed daarbij aandacht aan de ingezette en mogelijk nog in te zetten (interactieve) communicatiemiddelen en - technieken. Maar daarbij ook inzichtelijk de rollen en posities hierbinnen van resp. het college en de raad. Kom waar nodig in relatie tot dit alles met aanbevelingen tot verbetering “.

Bij de verdere invulling en uitvoering van de opdracht denkt de rekenkamercommissie aan de mogelijkheid om een of twee beleidsvelden diepgaander te gaan beschouwen aan de hand van de concreet gedane communicatie-uitingen (via internet, de krant, folders, mailings, etc. , etc.).

Nut voor de praktijk

Aan de hand van de bevindingen en aanbevelingen, komen tot een moderne, aangepaste en volwassen communicatiefunctie voor de gemeente Papendrecht.

C. GROS LIJST: 2009 èn 2010.

Na de vaststelling van de twee bovengenoemde onderzoeksonderwerpen voor het jaar 2009 ziet de groslijst er als volgt uit met betrekking tot nog verder te maken keuzes voor 2009 (eventueel) en 2010:

1. De meerwaarde van de samenwerking binnen de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) bij de dienstverlening op het gebied van werk, inkomen en zorg;
2. De meerwaarde van het onderbrengen van het inzamelen van het huishoudelijk afval en het grootschalig machinaal vegen bij Netwerk NV;
3. De meerwaarde van de samenwerking binnen Drechtwerk bij de dienstverlening op het gebied van de sociale werkvoorziening;
4. Kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening (waaronder de termijnen van afhandeling van tot de gemeente gerichte correspondentie);
5. Veiligheid (sociaal en fysiek dus ook verkeersveiligheid) en handhaving; effectiviteit van het beleid op deze gebieden;
6. Systematiek van kostenbeheersing binnen de gemeente Papendrecht;
7. Stand van zaken van het beleid rond vorming en instandhouding van reserves en voorzieningen;
8. Evaluatie bestemmingsplanproblematiek (samenvoeging en actualisatie van).

Zoals aangeduid, zal bij de keuze voor een volgend onderwerp dus eerste prioriteit worden gegeven aan een onderwerp dat de samenwerking van de gemeente Papendrecht met anderen in de eigen (Drechtstedelijke) regio betreft.

(Aldus vastgesteld door de Rekenkamercommissie, april 2009).